

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

MA THỊ ĐIỀM

**NGHIÊN CỨU KHẢ NĂNG SẢN XUẤT CỦA
LỢN NÁI ĐỊA PHƯƠNG, MÓNG CÁI VÀ KHẢ NĂNG
SINH TRƯỞNG LỢN LAI THƯỜNG PHẨM NUÔI TẠI
TRẠM NGHIÊN CỨU ĐỒN ĐÈN, TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ CHĂN NUÔI

THÁI NGUYÊN - 2016

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

MA THỊ ĐIỀM

**NGHIÊN CỨU KHẢ NĂNG SẢN XUẤT CỦA
LỢN NÁI ĐỊA PHƯƠNG, MÓNG CÁI VÀ KHẢ NĂNG
SINH TRƯỞNG LỢN LAI THƯƠNG PHẨM NUÔI TẠI
TRẠM NGHIÊN CỨU ĐỒN ĐÈN, TỈNH BẮC KẠN**

Chuyên ngành: Chăn nuôi

Mã số: 60.62.01.05

LUẬN VĂN THẠC SĨ CHĂN NUÔI

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS Từ Quang Hiến

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là do bản thân tôi thực hiện và chưa hề được ai công bố dưới bất kỳ hình thức nào ở trong nước và ngoài nước. Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Ma Thị Diễm

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, cùng với sự cố gắng của bản thân, tôi đã nhận được sự giúp đỡ của các thầy, cô giáo, các cơ quan, các cấp lãnh đạo; gia đình, bạn bè, đồng nghiệp trong suốt quá trình thực hiện đề tài.

Trước hết tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc nhất tới GS.TS Từ Quang Hiến, người đã trực tiếp hướng dẫn và chỉ bảo tận tình tôi trong quá trình thực hiện đề tài và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin trân trọng cảm ơn: Các Thầy, Cô giáo Phòng Đào tạo, bộ phận đào tạo sau đại học; Khoa Chăn nuôi Thú y- trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên; Trạm nghiên cứu Đồn Đền - Trung tâm ứng dụng KHCN tỉnh Bắc Kạn đã giúp đỡ và đóng góp nhiều ý kiến quý báu trong quá trình nghiên cứu và thực hiện đề tài.

Lời cảm ơn chân thành của tôi xin được gửi tới: Gia đình cùng bạn bè, đồng nghiệp đã giúp đỡ động viên tôi trong suốt quá trình hoàn thành luận văn này. Do trình độ bản thân có hạn nên bản luận văn của tôi không tránh khỏi những thiếu sót.

Tôi kính mong các thầy cô giáo và các bạn đồng nghiệp đóng góp ý kiến để bản luận văn của tôi được hoàn thiện hơn

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày.....tháng.....năm 2016

Tác giả

Ma Thị Diễm

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	v
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vi
DANH MỤC CÁC HÌNH	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu, ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài.....	2
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	3
1.1. Cơ sở khoa học.....	3
1.1.1. Đặc điểm sinh lý sinh dục của lợn nái	3
1.1.2. Các tính trạng năng suất sinh sản của lợn nái.....	4
1.1.3. Lợn rừng Thái Lan và một số giống lợn nuôi tại Bắc Kạn.....	4
1.1.4. Các chỉ tiêu đánh giá sức sinh sản của lợn nái	6
1.1.5. Đặc điểm sinh trưởng và cho thịt của lợn.....	11
1.1.6. Cơ sở khoa học của việc cho lai tạo giữa lợn đực rừng với lợn nái địa phương, nái Móng Cái	15
1.2. Tình hình nghiên cứu ở trong và ngoài nước.....	16
1.2.1. Tình hình nghiên cứu ở trong nước	16
1.2.2. Tình hình nghiên cứu ngoài nước.....	17
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.	18
2.1. Đối tượng, địa điểm thời gian nghiên cứu	18
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	18
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	18
2.3.1. Phương pháp nghiên cứu nội dung 1	18
2.3.2. Phương pháp nghiên cứu nội dung 2	21
2.4. Phương pháp xử lý số liệu.....	24

Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	25
3.1. Kết quả nghiên cứu về khả năng sản xuất của lợn nái địa phương và Móng Cái	25
3.1.1. Kết quả nghiên cứu về sinh lý sinh dục của lợn nái hậu bị	25
3.1.2. Kết quả nghiên cứu về sức sản xuất của lợn nái.....	27
3.1.3. Kết quả theo dõi về sinh trưởng tích lũy của lợn con.....	29
3.1.4. Sinh trưởng tuyệt đối của lợn con thí nghiệm	32
3.1.5. Sinh trưởng tương đối của lợn con thí nghiệm.....	34
3.1.6. Kết quả nghiên cứu về hiệu quả sử dụng thức ăn của chăn nuôi lợn nái sinh sản.....	36
3.2. Kết quả nghiên cứu về sinh trưởng và khả năng cho thịt của lợn lai F1 (♂ R x ♀ ĐP) và F1 (♂ R x ♀ MC).....	39
3.2.1. Kết quả nghiên cứu về sinh trưởng của lợn thí nghiệm thương phẩm....	39
3.2.2. Kết quả nghiên cứu về hiệu quả kinh tế chăn nuôi lợn thí nghiệm	46
3.2.3. Khả năng sản xuất thịt của lợn thí nghiệm	49
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	52
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
MỘT SỐ HÌNH ẢNH VỀ LỢN THÍ NGHIỆM VÀ ẢNH MỒ KHẢO SÁT LỢN THỊT	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

CS	Cai sữa
Cs	Cộng sự
ĐC	Đối chứng
ĐP	Lợn địa phương
ĐVT	Đơn vị tính
ĐVTĂ	Đơn vị thức ăn
$F_1 (R \times \text{ĐP})$	Lợn lai giữa ♂ Rừng và ♀ Địa phương
$F_1 (R \times \text{MC})$	Lợn lai giữa ♂ Rừng và ♀ Móng Cái
KĐĐT	Khô dầu đậu tương
KHCN	Khoa học công nghệ
KL	Khối lượng
MC	Lợn Móng Cái
NT	Ngày tuổi
R	Lợn rừng
TA	Thức ăn
TCVN	Tiêu chuẩn Việt Nam
TN	Thí nghiệm
TT	Tháng tuổi
TTTĂ	Tiêu tốn thức ăn

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Sơ đồ bố trí thí nghiệm	19
Bảng 2.2.	Công thức và giá trị dinh dưỡng của thức ăn hỗn hợp cho lợn nái nội.....	19
Bảng 2.3.	Bố trí theo dõi lợn lai nuôi thịt.....	21
Bảng 2.4.	Công thức và giá trị dinh dưỡng của thức ăn hỗn hợp cho lợn nội nuôi thịt	22
Bảng 3.1.	Một số chỉ tiêu sinh lý sinh sản của lợn nái thí nghiệm	25
Bảng 3.2.	Khả năng sinh sản của lợn nái	28
Bảng 3.3.	Khối lượng lợn con qua các kỳ cân	30
Bảng 3.4.	Sinh trưởng tuyệt đối của lợn con thí nghiệm	32
Bảng 3.5.	Sinh trưởng tương đối của lợn con qua các kỳ cân	34
Bảng 3.6.	Tiêu tốn thức ăn/kg lợn con lúc 56 ngày tuổi	36
Bảng 3.7.	Chi phí thức ăn cho 1 kg lợn con 56 ngày tuổi.....	38
Bảng 3.8.	Sinh trưởng tích lũy của lợn thí nghiệm qua các kỳ cân	40
Bảng 3.9.	Sinh trưởng tuyệt đối của lợn thí nghiệm qua các kỳ cân	43
Bảng 3.10.	Sinh trưởng tương đối của lợn thí nghiệm qua các kỳ cân	44
Bảng 3.11.	Tiêu tốn thức ăn/kg tăng khối lượng lợn thí nghiệm.....	46
Bảng 3.12.	Chi phí thức ăn/kg tăng khối lượng lợn thí nghiệm.....	48
Bảng 3.13.	Kết quả mổ khảo sát lợn F1 nuôi thịt.....	50

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1.	Đồ thị sinh trưởng tích lũy của lợn con thí nghiệm.....	32
Hình 3.2.	Biểu đồ sinh trưởng tuyệt đối của lợn con thí nghiệm	34
Hình 3.3.	Biểu đồ sinh trưởng tương đối của lợn con thí nghiệm.....	35
Hình 3.4.	Đồ thị sinh trưởng tích lũy của lợn thịt thí nghiệm	42
Hình 3.5.	Biểu đồ sinh trưởng tuyệt đối của lợn thịt thí nghiệm.....	44
Hình 3.6.	Biểu đồ sinh trưởng tương đối của lợn thịt thí nghiệm	45

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trong ngành sản xuất nông nghiệp, ngành chăn nuôi lợn chiếm một vị trí quan trọng. Nó cung cấp phần lớn lượng thịt cho tiêu dùng và phân bón cho ngành trồng trọt. Đối với chăn nuôi lợn tại tỉnh Bắc Kạn, tổng đàn lợn của các năm 2014, 2015 và 6 tháng đầu năm 2016 là 211.809 con; 221.111 con và 196.923 con. Trong đó đàn lợn nái có 19.235 con; 23.912 con và 21.749; lợn thịt có 192.405 con; 197.027 con và 175.023.

Việc tăng nhanh đàn lợn hướng nạc có khả năng sinh trưởng nhanh, tỉ lệ nạc cao, sức sinh sản tốt, đáp ứng nhu cầu thịt nạc của người tiêu dùng được nhà nước quan tâm, khuyến khích, tuy nhiên việc chăn nuôi lợn ngoại, lợn lai kinh tế (♂ ngoại x ♀ nội) yêu cầu đầu tư chăn nuôi cao, do con giống và thức ăn chăn nuôi giá cao đồng thời việc không chủ động giống, phải nhập giống từ ngoài tỉnh đến không quản lý được dịch bệnh dẫn đến rủi ro trong chăn nuôi cao nên chưa thực sự phù hợp với điều kiện chăn nuôi của các hộ dân miền núi tỉnh Bắc Kạn.

Ngày nay, cùng với xu thế phát triển mạnh của nền kinh tế, những giống vật nuôi địa phương, chăn nuôi theo phương thức truyền thống đang được đông đảo người dân quan tâm và có nhu cầu muốn được sử dụng sản phẩm thịt của những giống vật nuôi này. Ở khu vực miền núi phía Bắc, có một số giống lợn địa phương được nuôi chăn thả tự do, có chất lượng thịt thơm ngon, phù hợp với khẩu vị của người Việt Nam, đang rất được ưa chuộng và trở thành “đặc sản” có giá trị trên thị trường bởi ưu thế về chất lượng, lại chịu đựng kham khổ và thích ứng rất tốt với tập quán chăn nuôi của người dân.

Tuy nhiên, các giống lợn địa phương này có hạn chế là tỷ lệ mỡ khá cao, khả năng sinh sản thấp, đẻ ít con/lứa... vì vậy cần thiết nghiên cứu và cho lai một số giống lợn địa phương với lợn rừng để tạo ra con lai có chất lượng thịt cao hơn đảm bảo đáp ứng nhu cầu của xã hội.